

בעניין:

בנימין נתניהו

באמצעות עוה"ד בעז בן צור, ישראל וולנרמן,
דקלה סירקיס, כרמל בן צור ואסנת גולדשמידט-שרייר
מרח' הארבעה 28, תל אביב
טל': 03-7155000; פקס': 03-7155001

וכן באמצעות עוה"ד עמית חדד, נועה מילשטיין
אביחי יהוסף ויאיר לשם
מרח' ויצמן 2 (בית אמות), תל אביב
טל': 03-5333313; פקס': 03-5333314

הנאשם 1;

- נ ג ד -

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107
טלפון: 073-3924600, פקס': 03-5163093

המאשימה;**בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי בעקבות חומר חדש שנמסר להגנה**

בית המשפט הנכבד מתבקש בזה להורות למאשימה למסור לידי המבקש את האישורים שנתן היועץ משפטי לממשלה – ככל שניתנו – לפתיחה בכל אחת מחקירות המבקש, תוך שהאישור כולל את הפרטים הבאים:

- א. המועד שבו ניתן האישור לפתיחה בחקירה;
- ב. טיב החשד שבעניינו ניתן האישור, ובכלל זה העבירה הספציפית שעלה החשד שבוצעה;
- ג. פעולות החקירה שאושרו לביצוע;

עוד יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למאשימה לפרט, האם ישנם גורמים נוספים שנחקרו ביחס לראש הממשלה שחקירותיהם אינן מוזכרות ברשימה שהועברה לידי ההגנה, מחמת היותן חקירות "כלליות" ובלתי רלוונטיות, לכאורה, לאישומים נושא הליך זה. בנוסף, בית המשפט הנכבד יתבקש להורות למאשימה להבהיר את טיב ה"בדיקה" שערכה המאשימה, בדיקה שדבר קיומה נלמד מדברי החוקרים כמפורט להלן. המאשימה תתבקש לפרט:

- א. מה היה טיבה של בדיקה זו;
- ב. מתי היא החלה;
- ג. מה נבחן במסגרתה;
- ד. מי הגורם שאישר את ביצועה;

ואלה נימוקי הבקשה

1. ביום 13.9.2020 הוגשה מטעם המבקש בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (לעיל ולהלן: **חוק סדר הדין הפלילי**). במסגרת בקשה זו התבקשה המאשימה למסור להגנה את אישורי היועץ המשפטי לממשלה לפתיחת חקירות ביחס למבקש בתיקים "1000" ו-"2000" (סעיפים 199-204 לבקשה), אישורים שאחריהם תרה ההגנה מזה תודשים.
2. אישורים אלה הם אישורים נדרשים על פי דין, שכן לא ניתן לפתוח בחקירה פלילית בעניינו של ראש ממשלה קודם לקבלתם, והכל כקבוע בסעיף 17(א) לחוק יסוד: הממשלה, שלפיו "לא תיפתח חקירה פלילית נגד ראש הממשלה אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".
3. הבקשה שהוגשה מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי טרם הוכרעה על ידי המותב הנכבד.
4. עוד הצדדים ממתנינים להחלטה בנושא הזה, התקבל אצל ההגנה לפני מספר ימים חומר חקירה שנמסר לה מכוח החלטת בית המשפט הנכבד מיום 1.12.2020. בחומר זה כלולות הודעות שמסר מר עוזי ארד לחוקרי המשטרה בשלהי שנת 2016.
5. ראשית יצוין, כי תמוה שעד להחלטת בית המשפט הנכבד לא נמסר חומר זה לידי ההגנה – עניין שזה אינו המקום לעמוד על חומרתו.
6. שנית ועיקר, הנלמד מהודעות אלו הוא כי חקירת ראש הממשלה לא התנהלה כחקירה רגילה, שבה מבקשים החוקרים לברר חשד שהתעורר.
7. כפי שיוצג מיד, חוקרי המשטרה פעלו לחקירה כללית, אמורפית ונטולת גבולות של ראש הממשלה. הם פעלו כמי שבידיהם "כרטיס פתוח" המאפשר לנסות ללקט כל בדל רכילות, מן הגורן ומן היקב, והעיקר הוא כי המידע קשור בראש הממשלה.
8. פעולות אלה אינן עולות בקנה אחד עם הדין.
9. חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002 קובע, כי "חשוד" הוא מי ש"חשוד בביצוע עבירה" (סעיף 1 לחוק). אדם אינו אפוא חשוד, גם אם תפקידו בכיר; אדם הוא חשוד רק ככל שיש יסוד סביר לחשוד כי הוא עבר עבירה.
10. אכן, תפקידה של המשטרה לתקור את האפשרות כי בוצעו עבירות. אך משטרה, ככלל, אינה יכולה לזמן לחדרי החקירות את כל מכריו של פלוני, ולברר עמם אם ידוע להם דבר מה בעל אבק פלילי בעניין התנהלותו של פלוני. זוהי חקירה פרסונלית, להבדיל מחקירה קונקרטיית המתמקדת בחשד מסוים.
11. ודאי שמשטרה אינה יכולה לנהוג כך ביחס לראש ממשלה, שעה שחוק יסוד, שהוא חוק בעל מעמד חוקתי על חוקי, דורש כי לשם פעולתה של המשטרה יתקבל קודם לכן אישור מטעם היועץ המשפטי לממשלה.
12. דרישה זו נובעת מעקרונות משטריים בסיסיים, המחייבים לדקדק היטב בדבר טרם תפתח חקירה נגד ראש ממשלה, על כל המשתמע מכך.

13. והנה נמצא, כי המשטרה החליטה – בידיעה או בהיעדר ידיעה של היועץ המשפטי לממשלה – שהיא מבקשת לחקור בכל עניין שיש לו קשר ישיר או עקיף לראש הממשלה. אולם, לשם כך בדיוק נתכוננה הדרישה הקבועה בסעיף 17 לחוק היסוד, היא הדרישה כי היועץ המשפטי לממשלה, הוא ולא אחר, יאשר פתיחת חקירה נגד ראש הממשלה.

14. לאחר שהנחנו דברים ברורים אלה, נראה כיצד החומר החדש שנמסר להגנה מלמד כי חקירות ראש הממשלה התנהלו בניגוד לעקרונות מושרשים אלה.

15. אנו נמקד את המבט בחקירתו של עוזי ארד. מר ארד הגיע למשטרה בסוף שנת 2016. עיון בחקירתו לא מסייע לענות על החידה, לעניין איזה תיק ("1000", "2000" או "4000", שטרם בא לעולם) נקרא מר ארד להיחקר. חקירתו היתה כללית, בלתי ממוקדת, והוא לא נשאל בה שאלות פרטניות וברורות.

16. דבר אחד, עם זאת, היה ניכר לעין. מר ארד התבקש למסור "מידע מפליל" ביחס לראש הממשלה, יהא המידע אשר יהא. הנה כך באו הדברים לידי ביטוי:

חוקר: אני מניח שגם עידן [חוקר נוסף – הח"מ] אמר לך, ואני אולי אחדד את זה. לנו חשוב, בהנחה שאתה חושב, (מילים לא ברורות) אנחנו לא יודעים הרי מה אתה יודע. זאת אומרת, לנו חשוב, **אנחנו הרי במסגרת תהליך הבדיקה שהתבקשנו לעשות, אנחנו בודקים, המשטרה מן הסתם, אם יש חשד לפלילים בספקטרום רחב, נקרא לזה ככה של התנהלויות של ראש הממשלה. או-קיי?**

ארד: או-קיי.

חוקר: אם יש. אם אין, מה טוב. כן? אתה לא זה, שבאמת אתה ליווית אותו לאורך שנים ואומר שיש גם חלק (מילים לא ברורות), אבל זה לא, לא זה. בהנחה שקיימות בכלל, כן. **אם אתה, במסגרת היותך בן-אדם מאד מאד קרוב שהיה לראש הממשלה, ונחשפת להרבה מאד נושאים והתנהלות וכיוצא בזה, חושב שנחשפת לעבירות אה... פלילות או ברף הפלילי [...]** שבמסגרת באמת קשריך, קרבתך לראש הממשלה עד אלפיים ותשע, לצורך העניין, אם זה נכון, אהה... היה שמה חשד להתנהלות פלילית.

[ברקוד 354, בעמ' 34]

17. הדברים מדברים בעד עצמם. החוקרים לא ביררו עם מר ארד את דבר קיומו של חשד ספציפי לעבירה שנעברה, אלא שותחו איתו – "בספקטרום רחב" – על "חשד להתנהלות פלילית".

18. לכך יש להוסיף, כי לפי דברי מר ארד, זימונו הראשון לחקירה היה בתקופתו של מי ששימש ראש אגף חקירות ומודיעין ומפקד יחידת להב 433, ניצב יואב סגלוביץ:

ארד: [...] אני רק רוצה שתדע, שבעבר לא התייצבתי פה כאשר היה, איך קוראים לו: **יואב סגלוביץ**.

חוקר: כן.

ארד: **הוא רצה שאני אבוא, לא באתי כי חששתי מהדלפות.**

[שם, בעמ' 14]

19. למיטב הידיעה, מר סגלוביץ סיים את שירותו במשטרה בשנת 2013. מחומרי החקירה לא עולה אינדיקציה לדבר קיומה של בדיקה מסוג זה ("בספקטרום רחב") עוד בשנת 2013. לפיכך נדרש כי המאשימה תפרט ותבהיר גם סוגיה זו.

20. ובכך עיקרה של בקשה זו: האם ניתן אישור של היועץ המשפטי לממשלה לחקירה מסוג זה?

21. היכן הוא?

22. ומהי הנפקות המשפטית של אישור כזה, גם אם היה ניתן?

23. וכרגיל, ולמען הסר ספק, נראה כי לא היה מדובר באירוע יחיד בחקירה. מדובר בחקירה ארוכה שהתנהלה כולה ברוח זו. הנה כך מוסר החוקר עידן אדירם לחוקר משולם, בנוכחות מר ארד:

חוקר: אני חש שאם אנחנו לא נקבל את המסכת המלאה, עם הסיטואציות הרלוונטיות, לא נוכל לנתח באמת האם מדובר במשהו שהוא פלילי, לא פלילי, מה אפור, מה לא אפור. בגלל הדינאמיקה. ומתוך דינאמיקה גם אפשר לגזור את הדברים הנוספים שעוזי מציין, לגבי רעייתו של ראש הממשלה, בסביבת המשפחה, ורק לאחר מכן להבין באמת איך הדברים עובדים.

[שם, בעמ' 38]

24. וכך נשאל ארד:

חוקר: אז בוא, בוא נתחיל מבחינת ה... התנהלות של משפחת נתניהו. הבמה היא שלך, אנחנו מקשיבים.

[שם, בעמ' 47]

25. ולאחר מכן:

כשאתה נחשפת [...] והדברים שצרמו, קוממו אותך, אני לא יודע, שאתה נחשפת מבחינת ההתנהלות במשפחה, לצורך העניין. אז בוא, בוא ספר.

[שם, בעמ' 52-53]

26. כדי שהמסר יהיה ברור, שב ומבהיר החוקר לארד:

אני, אנחנו צריכים לדעת האם ישנם דברים, שוב אני אומר, שאתה נחשפת אליהם, גם אם, אני לא צריך שאתה תביא לי את הראייה, כן? אבל דברים שאתה נחשפת אליהם, שמבחינתך יכול להיות שזה פלילי או לא פלילי או בעיתי, והיה ואנחנו נקבל את האישור, ונמצא לנכון שזה עושה, שצריך לקדוח פה ולחפור בו ממש ברזולוציות, אנחנו נעשה את זה. אבל אנחנו צריכים קודם כל לשמוע. האם אכן ישנם דברים שאתה נחשפת אליהם במהלך השנים?

[שם, בעמ' 57]

27. הנה, לפי החוקר עצמו – קודם חקירה, אחר כך אישור. כאשר בכלל לא ברור האם אישור שכזה ניתן בשלב כלשהו, אפילו לא בדיעבד.

28. למותר לציין, כי לארד לא היה מידע מהסוג המבוקש והוא למעשה הודה כי דבריו מבוססים על פרסומים בתקשורת ועל הסקת מסקנות נטולות בסיס:

ארד: אז אני, כמו שהבהרתי מראש, ככה, מה שקוראים אצלנו "ידיעת זהב", אין לי.

חוקר: או-קיי.

ארד: כלומר, להגיד לך "סניף זה וכזה..."

חוקר: אה-הא.

ארד: "מספר כזה וכזה"

חוקר: אה-הא.

ארד: "הפקדה כזאת וכזאת", לא.

חוקר: אה-הא.

ארד: "העברה של מעטפה" בטח לא.

[שם]

29. אבל החוקרים לא התרשמו והמשיכו לתור ולחפש, בכל הכוח, מידע כללי – העיקר שיעסוק בראש הממשלה:

חוקר: או-קיי. אז מה, או-קיי (מילים לא ברורות) נחשפת, יש משהו, יש, עוד פעם, אני חוזר על השאלות שלי, ישנם דברים חריגים שאתה רוצה, שנחשפת אליהם? שאתה רוצה לשתף אותנו?

[שם, בעמ' 64]

30. כשטכניקת השאלות הפתוחות מעלה חרס, החוקרים מנסים לכוון את ארד, עד שזה נאלץ להודיע להם בשלב מסוים כי הם שמים דברים בפיו [שם, בעמ' 70-71].

31. החקירה מסתיימת בהזמנה עתידית לחקירה נוספת, כדי שבמהלכה יוכל מר ארד להרחיב את הדיבור ולספק עוד ועוד רכילויות בנושא ראש הממשלה:

חוקר: אני שמח לשמוע ממך את מה שעל לבך. זאת הייתה המטרה. ואני חושב שרק התחלנו, אני חושב שיש עוד הרבה דברים שאתה רוצה לומר.

[שם, בעמ' 95]

32. מר ארד אכן נקרא לחקירה נוספת. גם בחקירה זו היה ברור, שלא נחקר חשד לביצוע עבירה ספציפית. נחקר אדם – ראש הממשלה. החוקר מבהיר לו:

חוקר: אני אגיד לך ככה, אנחנו מטפלים בפרשיות שקשורות לראש הממשלה. אוקי? לבנימין נתניהו.

[ברקוד 355, בעמ' 4]

33. ואידך זיל גמור:

34. ראינו, אם כן, מה נחקר ואיך נחקר. מה שטרם ראינו, הוא אותו מסמך הנדרש מכוח חוק היסוד – אישור של היועץ המשפטי לממשלה לחקירה ביחס לראש הממשלה.

35. על רקע התנהלות חקירתית חמורה זו, שנודעה להגנה עתה עם מסירת חומרי החקירה בהוראת בית המשפט הנכבד, תשוב ההגנה ותבקש כי יימסרו לידיה אישורי היועץ המשפטי לממשלה לפתיחה בחקירות ראש הממשלה.

36. כמו כן, במסגרת הדיון שהתקיים בבקשה ציינה ב"כ המאשימה כי מלבד החקירות בתיקים "1000" ו-"2000" נערכה חקירה שכונתה על ידי הרשויות "תיק 1000 הישן", ועל כן התבקש בית המשפט הנכבד להורות למאשימה להמציא לידי המבקש גם את אישור היועץ המשפטי לממשלה לחקור את תיק "1000 הישן".

37. נוכח הדברים שהתגלו, ולמען הסר ספק, יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למאשימה למסור להגנה את אישורי היועץ – אם ניתנו – לפתיחה בכל אחת מחקירות המבקש, תוך שהאישור כולל את הפרטים הבאים:

א. המועד שבו ניתן האישור לפתיחה בחקירה;

ב. טיב החשד שבעניינו ניתן האישור, ובכלל זה העבירה הספציפית שעלה חשד כי בוצעה;

ג. פעולות החקירה שאושרו לביצוע;

38. עוד יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למאשימה לפרט, האם ישנם גורמים נוספים שנחקרו ביחס לראש הממשלה שתקירותיהם אינן מוזכרות ברשימה שהועברה לידי ההגנה, מחמת היותן חקירות "כלליות" ובלתי רלוונטיות, לכאורה, לאישומים נושא הליך זה.

39. בנוסף, בית המשפט הנכבד יתבקש להורות למאשימה להבהיר את טיב ה"בדיקה" שערכה המאשימה, בדיקה שדבר קיומה נלמד מהמפורט לעיל. המאשימה תתבקש לפרט:

א. מה היה טיבה של בדיקה זו;

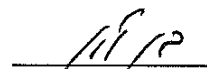
ב. מתי היא החלה;

ג. מה נבחן במסגרתה;

ד. מי הגורם שאישר את ביצועה;

40. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

עמית חדד, עו"ד

בעז בן צור, עו"ד